

Розділ II. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 336.226.44

Безверхий Костянтин Вікторович,

канд. екон. наук, головний бухгалтер ТОВ «Нью-Паріс»
(03055, м. Київ, Проспект Перемоги, буд. 30, оф. 72)

E-mail: kosticbv@mail.ru

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК З ПОБІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІД- ПРИЄМСТВ У ВИГЛЯДІ ДОБРІВ

АНОТАЦІЯ. У статті розглянуто питання екологічного податку з побічної продукції тваринництва сільськогосподарських підприємств у вигляді добрив. Проаналізовано надходження до державного бюджету екологічного податку в Україні за 2011–2013 рр. Наведено обсяг утворених та утилізованих відходів у вигляді зною та пташиного посліду в Україні за 2010–2012 рр. Дослідження екологічного податку з побічної продукції тваринництва сільськогосподарських підприємств у вигляді добрив здійснюється в нерозривному зв'язку з виробничими та інтеграційними процесами, що властиві даному періоду історичного розвитку суспільства. Доповненням до роботи виступає ґрунтовний аналіз питання, що дозволило визначити проблему екологічного податку з побічної продукції тваринництва сільськогосподарських підприємств у вигляді добрив, оскільки дане питання є не повністю врегульованим.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: оподаткування, екологічний податок, відходи, утилізація, продукція тваринництва, добрива, сільськогосподарські підприємства

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних непростих економічних умовах зусилля держави, бізнесу, суспільства спрямовані на пошук нових можливостей підтримки економіки, для чого пропонувані різні заходи фінансового характеру. Серед іншого беззмінно ефективним інструментом реформування економіки та її підтримки є податкове регулювання. Саме податки є запорукою формування бюджету для забезпечення соціальних потреб. Сьогодні визначальною метою є обґрунтоване зниження податкового навантаження через мобі-

лізацію нових видів податку, серед яких особливе місце займає екологічний податок. Екологічний податок став своєрідним вирішенням проблеми розвитку «зеленої економіки», визнаної пріоритетною для суспільства в умовах теперішньої критичної техногенно-кліматичної ситуації. Загалом, екологічна політика має пріоритет в усіх спрямуваннях розвитку суспільства та економіки, що спонукає по-новому врегулювати співвідношення інструментів податкової системи.

Радикальні перетворення, притаманні економіці України, засвідчили стабільну позитивну динаміку розвитку сільського господарства, що є одним з базових стратегічних орієнтирів на шляху соціально-економічного розвитку країни. Поєднання новацій у податковому регулюванні з розвитком сфери сільського господарства змусили звернути увагу на використання екологічного податку саме з побічної продукції тваринництва сільськогосподарських підприємств у вигляді добрив. У дослідженнях здебільшого питання екологічного податку розглядається в аспекті викидів забруднюючих речовин, тоді як доцільно суттєво розширити рамки досліджень, для чого пропонуємо звернути увагу на продукції тваринництва сільськогосподарських підприємств у вигляді добрив, які мають побічний характер. Очікується, що це дозволить навести реальні пропозиції, корисні для оптимізації податкової системи та додаткового стимулювання економіки.

Забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини, охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів — невід’ємна умова сталого економічного й соціального розвитку України.

В останні роки особливого значення отримують завдання ефективною природоохоронної діяльності, що пов’язані з антропогенним забрудненням навколишнього середовища, які в умовах нарощування промислового виробництва та збільшення чисельності населення набувають загрозливих масштабів. У зв’язку з інтенсивним науково-технічним і промисловим розвитком активно розвивається організаційно-економічна діяльність зі збирання, зберігання, транспортування та утилізації твердих відходів, які становлять серйозну епідеміологічну та екологічну небезпеку. Тому питання екологічного податку з побічної продукції тваринництва сільськогосподарських підприємств у вигляді добрив набуває актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням, що пов'язане з оподаткуванням екологічним податком у різні часи займалися вітчизняні вчені-економісти, зокрема О. Веклич, Т. Галушкіна, В. Горобець, В. Горохов, О. Ковшова, С. Козьменко, О. Левандівський, Н. Малиш, В. Мандрик, Н. Новицька, І. Хмелевський, І. Щербатенко та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Проте, на сьогодні, в науково-практичній літературі питання екологічного податку з побічної продукції тваринництва сільськогосподарських підприємств у вигляді добрив залишається недостатньо дослідженим. Отже, це питання є актуальним для подальшого дослідження та проведення науково-практичних дискусій.

Формулювання мети і завдання дослідження. Метою дослідження є аналіз вітчизняного законодавства щодо справляння екологічного податку з побічної продукції тваринництва сільськогосподарських підприємств у вигляді добрив.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Екологічний податок — загальнодержавний обов'язковий платіж, що справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря, скидів у водні об'єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, фактичного обсягу радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками, фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів і з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року, а також за утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів, для забезпечення екологічної безпеки, а також безпеки життя та здоров'я громадян [1].

Відповідно до визначення, що наведено в словнику економічних термінів за ред. Ф. Бутинця, екологічний податок — загальнодержавний обов'язковий платіж, що сплачується з фактичних обсягів викидів в атмосферу, скидів у водні об'єкти забруднюючих речовин і розміщення відходів, який є джерелом фінансування заходів, спрямованих на охорону навколишнього середовища, раціональне використання природних ресурсів, підвищення рівня екологічної безпеки життєдіяльності людини [2, с. 38].

Надходження до зведеного державного бюджету екологічного податку в Україні за 2011–2013 рр. наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**НАДХОДЖЕННЯ ДО ЗВЕДЕНОГО ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ
ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ В УКРАЇНІ ЗА 2011–2013 рр. [3], тис. грн**

№ з/п	Код області	Назва області	Роки		
			2011	2012	2013
1	2	3	4	5	6
1	1	АР Крим	32153,58	43646,26	39851,25
2	2	Вінницька	31910,80	55366,14	110101,69
3	3	Волинська	9484,01	4716,31	5811,51
4	4	Дніпропетровська	286516,55	427507,18	547420,22
5	5	Донецька	374314,78	534802,37	701233,21
6	6	Житомирська	23618,41	23091,62	41825,53
7	7	Закарпатська	11667,90	5389,32	10483,07
8	8	Запорізька	103485,25	113151,10	197431,92
9	9	Івано-Франківська	100630,54	121019,90	197830,06
10	10	Київська	63297,12	62904,60	225859,33
11	11	Кіровоградська	12035,28	15533,04	28114,48
12	12	Луганська	161273,18	156432,60	187321,92
13	13	Львівська	60195,62	49810,08	69076,49
14	14	Миколаївська	14809,41	16633,62	20599,26
15	15	Одеська	19772,37	12954,31	20560,03
16	16	Полтавська	127738,41	160803,81	219284,19
17	17	Рівненська	12549,85	12316,62	20244,85
18	18	Сумська	10326,85	12690,84	27702,04
19	19	Тернопільська	4544,36	3578,48	5096,62
20	20	Харківська	77957,69	115263,02	181830,40
21	21	Херсонська	11491,86	9662,95	13891,36
22	22	Хмельницька	9841,43	8995,03	11493,35
23	23	Черкаська	20580,25	26874,67	43340,71
24	24	Чернівецька	3543,40	4228,81	5849,56
25	25	Чернігівська	17070,36	21897,80	29386,66
26	26	м. Київ	642562,02	670129,26	731041,67
27	27	м. Севастополь	4566,29	4758,36	5997,85
Всього:			2247937,55	2694160,14	3680679,22

З табл. 1 видно, що надходження до зведеного державного бюджету України екологічного податку в 2013 р. склало 3680679,22 тис. грн, що на 986519,08 тис. грн або 36,61 % більше ніж у 2012 р. і на 1432741,67 тис. грн або 63,73 % більше ніж у 2011 р. Тобто, відбувається позитивна тенденція щодо збільшення надходжень з екологічного податку до державного бюджету України.

Важливою місією екологічного податку є також стимулювання суб'єктів господарювання запобіганню або зменшенню обсягів утворення відходів у процесі діяльності, відверненню негативних їх впливу на навколишнє природне середовище.

Сільськогосподарська продукція — продукція, перелік якої визначений у групах 01–14 розділів I і II Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (*надалі* — УКТ ЗЕД) згідно із Законом України «Про Митний тариф України» [4].

До сільськогосподарської продукції (товарів) також належать відходи, отримані при виробництві сільськогосподарської продукції (товарів), визначених у групах 1–14 УКТ ЗЕД згідно із Законом України «Про Митний тариф України» [5], а саме: органічні добрива (гній, перегній, пташиний послід, а також полова, бадилля тощо), суміші органічних та мінеральних добрив, у яких частка органічних добрив становить більше 50 % від загальної ваги таких сумішей, а також усе біологічне паливо та енергія, отримані при переробці та утилізації сільгосппродукції (товарів) та їх відходів (біогаз, біодизель, етанол, тверде біопаливо, у виробництві якого була використана сільгосппродукція (її відходи) в розмірі більше 50 % від усієї використаної продукції, електрична енергія, пар, гаряча вода тощо).

Відповідно до п. 2.6 Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку біологічних активів побічною є сільськогосподарська продукція, яка одержується від одного біологічного активу або їх групи одночасно з основною, але має другорядне значення, а економічні вигоди від її використання є несуттєвими (у тваринництві — гній, пташиний послід тощо) [6].

Державний класифікатор відходів ДК 005-96 [7] описує, зокрема, відходи, які утворилися в результаті вирощування тварин і виробництва продукції тваринництва та птахівництва. Гній і пташиний послід включено до групи відходів — 01, класифікаційне угруповання — 012, коди: 0121.2.6.03 «Екскременти, сечо-

вина та гній (включно струхлявіле сіно та солома) від худоби» та 0124.2.6.03 «Послід пташиний».

Тому, з одного боку, гній і пташиний послід сільськогосподарських підприємств, що займаються виробництвом продукції тваринництва та птахівництва є побічною продукцією, а з іншого боку є відходами, що утворилися в результаті їх вирощування.

Основні підгалузі тваринництва, що утворюють відходи у вигляді гною: 1) велика рогата худоба молочного напрямку; 2) велика рогата худоба м'ясного напрямку; 3) свинарство; 4) вівчарство (козівництво) роздільно-тонкорунне, напівтонкорунне, напівгрубошерстне, грубошерстне; 5) вівчарство каракульське і смушкове; 6) конярство; 7) кролівництво і звірівництво.

Згідно зі ст. 1 Закону України «Про відходи», відходи — це будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення [8].

Утворення відходів у вигляді гною та пташиного посліду в Україні за 2010–2012 рр. наведено на рис. 1.

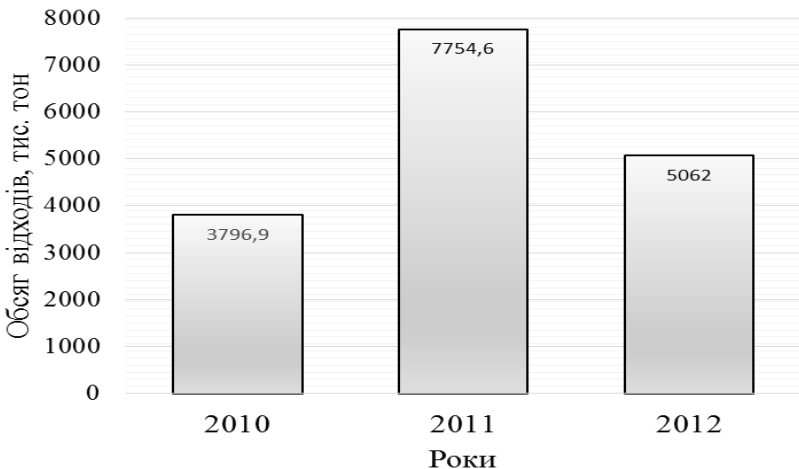

Рис. 1. Утворення відходів у вигляді гною та пташиного посліду в Україні за 2010–2012 рр. [9; 10].

Обсяг утворених відходів (рис. 1) у вигляді гною та пташиного посліду в Україні за 2010 р. складає 3796,9 тис. т. У 2011 р. цей показник збільшився в порівнянні з 2010 р. на 3957,7 тис. т, у той же час у 2012 р. обсяг утворених відходів у вигляді гною та пташиного посліду складає 5062 тис. т, що на 2092,6 тис. т менше ніж у 2011 р., проте більше на 1265,1 тис. т ніж у 2010 р.

Об'єми утилізованих відходів у вигляді гною та пташиного посліду в Україні за 2010—2012 р. наведено на рис. 2.

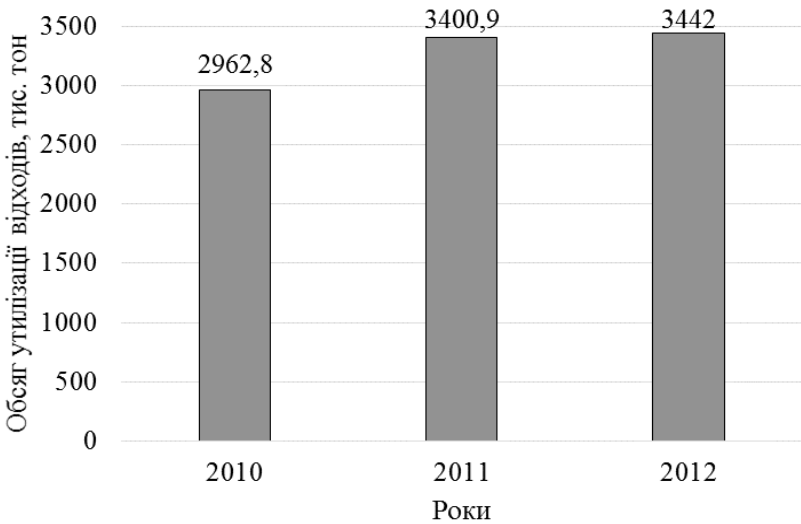

Рис. 2. Утилізація відходів у вигляді гною та пташиного посліду в Україні за 2010–2012 рр. [9; 10]

Обсяг утилізованих відходів (рис. 2) у вигляді гною та пташиного посліду в Україні за 2010 р. складає 2962,8 тис. т. У 2011 р. цей показник збільшився в порівнянні з 2010 р. на 438,1 тис. т, у той же час у 2012 р. обсяг утворених відходів у вигляді гною та пташиного посліду складає 3442 тис. т, що на 41,1 тис. т більше ніж у 2011 р. та більше на 479,2 тис. т ніж у 2010 р. У порівнянні до утворення і утилізації відходів у вигляді гною та пташиного посліду в Україні в 2010–2012 рр. складає 78 % у 2010 р., 43 % у 2011 р. і 68 % у 2012 р. Тобто, відходів у вигляді гною та пташи-

ного посліду за період 2010–2012 рр. утилізовано менше ніж вони утворилися.

Відповідно до пп. 14.1.223 п. 14.1 ст. 14 ПКУ, розміщення відходів — постійне (остаточне) перебування або захоронення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи об'єктах (місцях розміщення відходів, сховищах, полігонах, комплексах, спорудах, ділянках надр тощо), на використання яких отримано дозволи уповноважених органів [1].

Згідно з пп. 242.1.3 п. 242.1 ст. 242 ПКУ об'єктом та базою оподаткування екологічного податку є, зокрема, обсяги та види (класи) розміщених відходів, крім обсягів і видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання [1].

Відповідно до абз. 16 ст. 1 ПКУ відведені місця чи об'єкти — місця чи об'єкти (місця розміщення відходів, сховища, полігони, комплекси, споруди, ділянки надр тощо), на використання яких отримано дозвіл уповноважених органів на видалення відходів чи здійснення інших операцій з відходами [1].

На запити Державної податкової служби України, Міністерство екології та природних ресурсів України надало роз'яснення щодо екологічного податку за розміщення відходів у листі «Щодо надання роз'яснень стосовно сплати екологічного податку за розміщення відходів» № 4794/07/10-12 від 06.03.2012 р., в якому зазначається:

«Відходи сільського господарства містять значну частку органічних речовин (органічну складову) і практично завжди повністю утилізуються за різними напрямками (наприклад операції R1, R3, R10) (рис. 3).

Таким чином, хоча курячий послід або гній є відходами, але після нескладних підготовчих операцій відбувається остаточна утилізація зазначених відходів» [11].

Схема основних операцій з відходами відповідно до Базельської конвенції про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх видаленням (рис. 3).

На зустрічі з головою ДПС України О. Клименком, яка відбулася 14.06.2012 р. в м. Одесі, було зазначено, що сільськогосподарські підприємства, селянські та інші господарства, які займаються виробництвом (виросуванням), переробкою та збутом продукції тваринництва та птахівництва і при цьому здійснюють розміщення протягом звітного кварталу відходів (гною та пташиного посліду), є платниками екологічного податку [13].

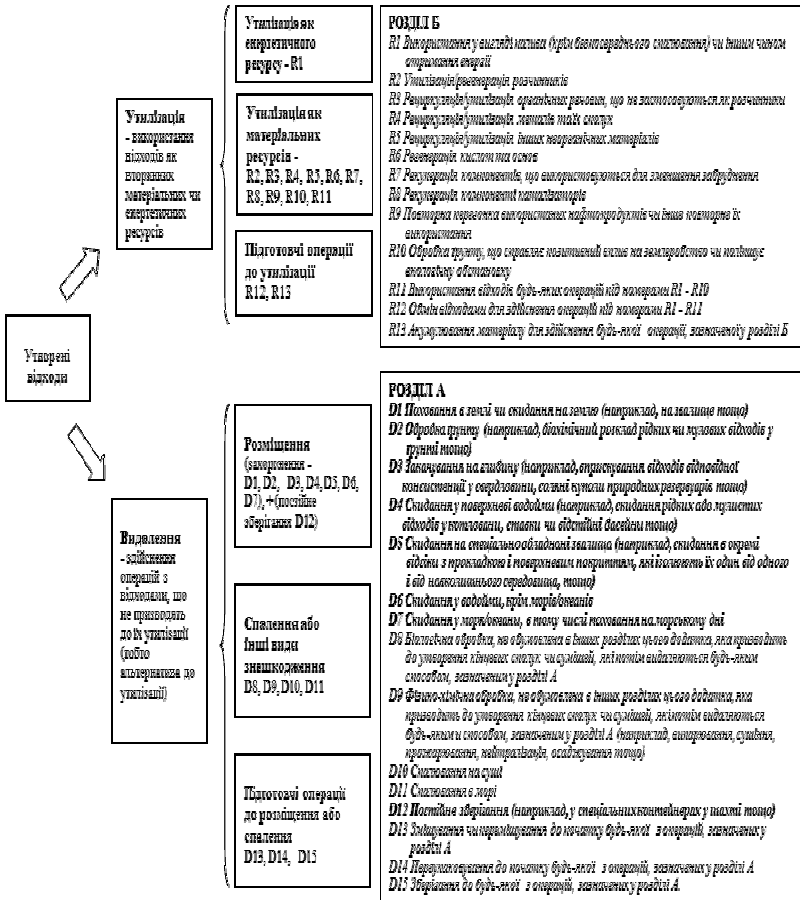

Рис. 3. Схема основних операцій з відходами відповідно до Базельської конвенції про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх видаленням [12]

Проте, вже у 2013 р. Міністерство доходів і зборів у Листі № 8443/7/99-99-15-04-01-17 від 17.06.2013 р. зазначає, що з 1 січня 2013 року лише у разі розміщення сільськогосподарськими підприємствами, селянськими та іншими господарствами, які займаються виробництвом (вирощуванням), переробкою та збутом продукції тваринництва та птахівництва, обсягів гною та пташиного посліду у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах, на викорис-

тання яких отримано дозвіл спеціально уповноважених органів на видалення відходів чи здійснення інших операцій з відходами, вони повинні за такі обсяги сплачувати екологічний податок [14].

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Тобто, якщо сільськогосподарські підприємства, що займаються виробництвом (вирощуванням), переробкою та збутом продукції тваринництва та птахівництва, реалізують гній та/або пташиний послід як добрива стороннім підприємствам або використовують у власній господарській діяльності для покращення родючості земельних наділів і не мають спеціальних дозволів на утилізацію таких відходів (гній та пташиний послід), сплачувати екологічний податок такі сільськогосподарські підприємства не повинні. У подальших дослідженнях доцільно розробити методичні рекомендації щодо оподаткування таких відходів.

Бібліографічний список

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17&p=1325929236848879>.
2. Словник економічних термінів: економічна теорія, бухгалтерський облік / Л. В. Чижевська, Д. Л. Лозинський [за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця]. — Житомир: ЖДТУ, 2011. — 160 с.
3. Лист Міністерства доходів і зборів № 1825/Б/99-99-20-03-02-14 від 27.03.2014 р. — 2 с.
4. Закон України «Про аграрні розписки» від 06.11.2012 р. № 5479-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5479-17>.
5. Закон України «Про Митний тариф України» від 19.09.2013 р. № 584-VII [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584%D0%B0-18/print1389887254397445>.
6. Методичні рекомендації з обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2006 р. № 1315 [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293605&cat_id=293536.
7. Державний класифікатор відходів ДК 005-96, затверджений наказом Держстандарту України від 29 лютого 1996 р. № 89 [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.osf.org.ua/include/DK%20005-96.pdf>.
8. Закон України «Про відходи» від 08.03.1998 р. № 187/98 [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80/print1389887254397445>.

9. Статистичний збірник «Довкілля України» за 2010 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2012/zb_Dovk_2010.zip.

10. Статистичний збірник «Довкілля України» за 2012 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2013/sb/12_13/sb_dovkil_2012.zip.

11. Лист Міністерства екології та природних ресурсів України «Щодо надання роз'яснень стосовно сплати екологічного податку за розміщення відходів» № 4794/07/10-12 від 06.03.2012 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://document.ua/shodo-nadannja-rozjasnen-stosovno-splati-ekologichnogo-podat-doc94825.html>.

12. Базельська конвенція про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх видаленням від 22.03.1989 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_022/print1389887254397445.

13. Чи повинні сільськогосподарські підприємства платити екологічний податок за гній, курячий послід, який утворюється, як побічна продукція і який утилізований, у вигляді внесення на поля, як добрива? [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://minrd.gov.ua/slujba--yaka-pratsyue-dlya-vas/vidpovid-na-pitannya-predstavnikiv-ag/60391.html>.

14. Лист Міністерства доходів і зборів від 17.06.2013 р. № 8443/7/99-99-15-04-01-17 [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://minrd.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/ekologichniy-podatok/listi-dps/101044.html>.

References

1. Podatkovyj kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 № 2755-VI [Tax code of Ukraine of 02.12.2010 №2755-VI] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17&p=1325929236848879>. [In Ukrainian]

2. Slovník ekonomických terminů: ekonomická teorie, bukhalterský oblik [Dictionary of economic terms: economic theory, accounting]. / L. V. Chyzhevska, D. L. Lozynskyy [za red. prof. F. F. Butyntsia]. — Zhytomyr: ZhDTU (2011). — 160 p. [In Ukrainian]

3. Lyst Ministerstva dokhodiv i zboriv vid 27.03.2014 r. № 1825/B/99-99-20-03-02-14 [Letter of Ministry of income and charges № 1825/B/99-99-20-03-02-14 of 27.03.2014] — 2 p. [In Ukrainian]

4. Zakon Ukrainy «Pro ahrarni rozpysky» vid 06.11.2012 r. № 5479-VI [Law of Ukraine «On agricultural receipts» of 06.11.2012 № 5479-VI] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5479-17>. [In Ukrainian]

5. Zakon Ukrainy «Pro Mytnyi taryf Ukrainy» vid 19.09.2013 r. № 584-VII [Law of Ukraine «On Customs tariff of Ukraine» of 19.09.2013 № 584-VII] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584%D0%B0-18/print1389887254397445> [In Ukrainian]

6. Metodichni rekomendatsii z obliku biolohichnykh aktiviv, zatverdzeni nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 29.12.2006 r. № 1315 [Methodical recommendations on accounting of biological assets validated by Ministry of finance of Ukraine of 29.12.2006 № 1315] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293605&cat_id=293536 [In Ukrainian]

7. Derzhavnyi klasyfikator vidkhodiv DK 005-96, zatverdzeni nakazom Derzhstandartu Ukrainy vid 29 lyutoho 1996 r. № 89 [State classifier of waste DK 005-96, validated by decree of Derzhstandartu of Ukraine of 29 february 1996 № 89] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: <http://www.osf.org.ua/include/DK%20005-96.pdf> [In Ukrainian]

8. Zakon Ukrainy «Pro vidkhody» vid 08.03.1998 r. № 187/98 [Law of Ukraine «On waste» of 08.03.1998 № 187/98] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80/print1389887254397445> [In Ukrainian]

9. Statystychnyi zbirnyk «Dovkilla Ukrainy» za 2010 rik [Statistical digest «Environment of Ukraine» for 2010] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2012/zb_Dovk_2010.zip [In Ukrainian]

10. Statystychnyi zbirnyk «Dovkillya Ukrainy» za 2012 rik [Statistical digest «Environment of Ukraine» for 2012] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2013/sb/12_13/sb_dovkil_2012.zip [In Ukrainian]

11. Lyst Ministerstva ekolohii ta pryrodnykh resursiv Ukrainy «Shchodo nadання rosiasnen stosovno splaty ekolohichnoho podatku za rozmishchennia vidkhodiv» vid 06.03.2012 r. № 4794/07/10-12 [Letter of Ministry of ecology and natural resources of Ukraine «On providing explanations as to paying ecological tax for placing waste» of 06.03.2012 № 4794/07/10-12] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: <http://document.ua/shodo-nadannja-rozjasnen-stosovno-splati-ekologichnogo-podat-doc94825.html> [In Ukrainian]

12. Bazelska konventsiiia pro kontrol za transkordonnymy perevezenniamy nebezpechnykh vidkhodiv ta ikh vydalenniam vid 22.03.1989 r. [Bazel convention on the control of transboundary movements of hazardous wastes and their disposal of 22.03.1989] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_022/print1389887254397445 [In Ukrainian]

13. Chy povynni silskohospodarski pidpriemstva platyty ekolohichni podatok za hni, kuriachyi poslid, iakyi utvoriuietsia, iak pobichna produktsiia i iakyi utylizovanyi, u vyhliadi vnesennia na polia, iak dobryva? [Do agricultural enterprises have to pay ecological tax for manure, hen droppings that are formed as by-products and are utilized as fertilizers on fields?] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: <http://minrd.gov.ua/slujba--yaka-pratsyue-dlya-vas/vidpovidi-na-pitannya-predstavnikiv-ag/60391.html> [In Ukrainian]

14. Lyst Ministerstva dokhodiv i zboriv vid 17.06.2013 r. № 8443/7/99-99-15-04-01-17 [Letter of Ministry of income and charges № 8443/7/99-99-15-04-01-17 of 17.06.2013] [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu do materialiv: <http://minrd.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/ekologichniy-podatok/listi-dps/101044.html> [In Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 28 квітня 2014 р.

УДК 336.226.44

Безверхий Константин Викторович,
канд. экон. наук, главный бухгалтер
ООО «Нью-Парис» (03055, г. Киев,
Проспект Победы, д. 30, оф. 72)
E-mail: kosticbv@mail.ru

ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ НАЛОГ С ПОБОЧНОЙ ПРОДУКЦИИ ЖИВОТНОВОДСТВА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В ВИДЕ УДОБРЕНИЙ

АННОТАЦИЯ. В статье рассмотрены вопросы экологического налога с побочной продукции животноводства сельскохозяйственных предприятий в виде удобрений. Проанализированы поступления в государственный бюджет экологического налога в Украине за 2011–2013 гг. Приведен объем образованных и утилизированных отходов в виде навоза и птичьего помета в Украине за 2010–2012 г. Исследование экологического налога с побочной продукции животноводства сельскохозяйственных предприятий в виде удобрений осуществляется в неразрывной связи с производственными и интеграционными процессами, присущие данному периоду исторического развития общества. Дополнением к работе выступает основательный анализ вопроса, что позволило определить проблему экологического налога с побочной продукции животноводства сельскохозяйственных предприятий в виде удобрений, поскольку данный вопрос является не полностью урегулированным.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: классификация, учетные системы, признаки, уровни, иерархические единицы, институциональная среда.

UDC 336.226.44

Bezverkhyy Kostiantyn Viktorovych,

Candidate of Sciences (Economics),

Chief Accountant Ltd. «New-Paris»

(of. 72, 30, Prospect Peremogy, Kyiv, 03055, Ukraine)

E-mail: kosticbv@mail.ru

ECOLOGICAL TAX ON STOCKBREEDING BY-PRODUCTS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN THE FORM OF FERTILIZERS

ABSTRACT. The question of ecological tax on by-products of stockbreeding of agricultural enterprises in the form of fertilizers is reviewed in the article. The income of ecological tax to state budget in Ukraine in 2011–2013 is analyzed. The amount of formed and utilized cull such as manure and bird droppings in Ukraine in 2010–2012 is given. Research on ecological tax on by-products of agricultural enterprises in the form of fertilizers is conducted in the indissoluble connection with manufacturing and integration processes that are typical for the current period of historical development of society. The essay is supplemented with profound analysis of the topic that allows to define the problem of ecological tax on by-products of stockbreeding of agricultural enterprises in the form of fertilizers, since this question has not been completely regulated yet.

KEY WORDS: taxation, ecological tax, cull, utilization, stockbreeding product, fertilizers, agricultural enterprises.